การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหากระบวนการสอบสวนเด็ก และเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาสาเหตุ และประเภทการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในจังหวัดขอนแก่น และ 3) หาแนวทางในการพัฒนากระบวนการสอบสวนเด็กและเยาวชนใน จังหวัดขอนแก่น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลมี 21 คน ประกอบด้วย พนักงาน สอบสวน จำนวน 3 คน พนักงานอัยการ จำนวน 3 คน นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 คน ทนายความ จำนวน 3 คน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ จำนวน 3 คน เด็กที่ ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดกฎหมายอาญา จำนวน 3 คน เด็กที่เป็นผู้เสียหายในคดีอาญา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง แนวทางการ สัมภาษณ์ และแนวทางการสังเกตการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis Method)

ผลการวิจัย พบว่า

- 1. สภาพกระบวนการสอบสวนเด็ก และเยาวชน ได้แก่ การร้องทุกข์กล่าวโทษ การ สอบสวนผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา พยาน หรือผู้เสียหายที่เป็นเด็กหรือเยาวชน การจับ และควบคุม ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชน การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปสำนวนการสอบสวน
- 2. ปัญหากระบวนการสอบสวนได้แก่ จำนวนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ไม่ เพียงพอ นักสังคมสงเคราะห์มาจากหลายสาขาอาชีพ ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงขาดการ ประสานงานที่ดี สถานที่สอบสวนไม่มีความเป็นสัดส่วน ผู้เสียหาย ผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชน ไม่กล้า แสดงข้อเท็จจริงต่อหน้าผู้ปกครอง ผู้เสียหาย พยานที่เป็นเด็กเล็กงอแงไม่ยอมให้การ
- 3. สาเหตุที่เด็กกระทำความผิด มี 5 ประเภท คือ 1) ตัวเด็ก 2)ครอบครัว 3) เพื่อน 4) สื่อมวลชน และ 5) สภาพแวดล้อม ผู้กระทำผิดส่วนมากเป็นชาย ผู้เสียหายส่วนมาก เป็นหญิง ความผิดที่เด็กและเยาวชนกระทำผิด อันดับหนึ่ง คือ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ รองลงมา คือความผิดต่อชีวิต ร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดต่อ เสรีภาพเป็นอันดับสุดท้าย
- 4. แนวทางการพัฒนา กระบวนการสอบสวนเด็กและเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น ควรเพิ่มบุคลากร ให้เพียงพอ ควรจัดให้มีพนักงานสอบสวนหญิง สหวิชาชีพ ควรเป็นหญิง รัฐควรจัดงบประมาณ ให้เพียงพอ สหวิชาชีพทุกคน ควรมีค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน ในแต่ละจังหวัดควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการสอบสวนเด็กโดยเฉพาะ เมื่อมีการดำเนินคดีแล้ว ควรมีการติดตามประเมินผล

The objectives of this research were to 1) study conditions and problems of the investigation process for crimes involving children and youths, 2) examine causes and types of crimes committed by children and youths, and 3) discover means to improve the investigation process for crimes involving children and youths in Khon Kaen province.

This is qualitative research. The informants were 21 cases consisting of three investigators, three attorneys, three psychologists or social workers, three lawyers and three trusted people by the children or youths, three young offenders, and three young accusers. Data were collected using Semi-structured Interview, Interview Guide, In-depth Interview, and Observation Guide. The Descriptive Analysis method was used to analyze data.

Results were as follows:

- 1. The investigation process for crimes involving children and youths consisted of initial reporting, investigating, arresting, analyzing, and summarizing, as well as writing cases.
- 2. The problems of criminal investigation were insufficient personnel, equipment and budget, social workers coming from different disciplines, not having an office with overarching responsibility, a lack of good coordination, not having private interrogation rooms, and sexual assault victims being too shy to come forward.
- 3. The causes of children and youths committing crimes arise from five sources: the offenders themselves, their friends, their families, their environment, and the media. Most young offenders were males, while most of the victims were females. Property crimes were the most prevalent, followed by drug offenses, sexual assaults, and non-sex related violent crimes, respectively.
- 4. Means to improve the investigation process for crimes involving children and youths in Khon Kaen province were that the government should increase number of personnel, should have female investigators, should have female interdisciplinary teams and should provide sufficient budget. Moreover, interdisciplinary staff members should receive equal pay. Each province should have an organization specifically in charge of child/youth investigations. Finally, the government should follow-up on cases, when the suspects and/or victims return to society.